islamhouse.com

Жаафар ибн Абу Талип

Материалдын эн белгиси

The Title: Жаафар ибн Абу Талип
тил: Кыргызча
Кошулган дата: Feb 25,2009
Кыскача: ыргыздарда Жаафар деген ат кезикпейт. "Жапар", "Жапаркул" деген ысымдар болсо, Аллах тааланын "Аль Жаббар" (Каардуу) деген ысымынан улам коюлуп келет.
Ал эми, пайгамбарыбыздын Жаафар деген сахаабасы жънндъг мына бул икаяны окуган мусулман ата-энелер "эгер уул кърсък атын албетте, Жаафар койобуз" деп ниет кылып жиберишсе ажеп эмес.
: عربي
нече ирет көргөзүлдү: 992
Линк : http://www.islamhouse.com/p/193508

Мен Жаафарды бейиште кърдм. Анын эки канаты бар.

Канаттарынын тб кып-кызыл канга бойолгон.

Хадистен

Бану Абдуманаф уруусунан беш киши Пайгамбар саллоллоху алайхи ва салламга ар тараптан окшош болуп, кээ бир къз начар къргън кишилер аларды Пайгамбар саллоллоху алайхи ва салламдан айырмалай албай калышчу. Урматтуу окурман, Эё таберик, улуу урматтуу, пайгамбарлардын акыркысы Мухаммад саллоллоху алайхи уа салламга окшогон «беш кишинин» ким экенин бил\гъ ынтызаар болуп жаткандырсыё? Алар:
Абу Суфян ибн Харис ибн Абдулмутталиб: Пайгамбарыбыздын абасы жана эмчектеши. Кусам ибн Аббас ибн Абдулмутталиб: Пайгамбардын абасы. Соиб ибн Убайд ибн Абдуязид ибн Хашим: имам Шаафеийдин бабаларынан бири. Хасан ибн Али: Пайгамбар саллоллоху алайхи уа салламдын небереси жана Жафар ибн Абу Талип: Пайгамбарыбыздын абасынын уулу, Али ибн Абу Талиптин агасы.

Бул баяныбыз Жафар ибн Абу Талыб жънндъ болмокчу. Абу Талип Курайш уруусунда улуу-урматтуу жана абройлуу болушуна карабастан бала-чакасы дагы къп, жупуну, аялмет жашаган киши эле. Бир жылы Меккеде кургакчылык болуп, Курайштыктардын мал-жаны кырылып калды. Кээ бир кишилер малдардын ълмткърн жегенге чейин барышты. Мына ошол мезгилде Хашым уруусунда Мухаммад ибн Абдуллах жана авасы Аббастан тогураак эч ким жок эле. Бир кн Мухаммад Аббаска:

- Оо, ава, адамдар каатчылыктан кыйналып, ачаарчылыкта калганын кърп турасыз. Агаёыз Абу Талипдын бир канча баласы бар. Жрёз барып, бирин мен, бирин сиз алыёыз. Колубуздан келген жардамыбыз ушул болсун – деди. Аббас инисинин сзн кубаттап, экъъ ээрчишип Абу Талипдын алдына келишти:

- Биз сиздин ооруёузду колдон алып аз болсо да жардам бер\ чн келдик. Эгерде кааласаёыз балдарыёыздан кээ бирин ушул ачаарчылык ътп кеткенге чейин алып, багып берсек дейбиз – дешти. Абу Талиптин ыраазы болуудан башка чарасы жок эле. Мухаммад Алини, Аббас болсо, Жаафарды алып кетишти. Али Аллах таала Мухаммад саллаллоху алайхи ва салламды пайгамбар кылганга чейин андан эч ажырабады. Ислам дини келгенде болсо, жаш балдардын арасынан эё биринчи болуп Исламды кабыл алды. Жаафар болсо, агасы Аббастын йндъ эр жетилди. Исламга Абу Бакрдын даават себепт\ кирди. Аялы Асма бинт Умайс экъъ дагы башка мусулмандар сыяктуу курайштыктардан къп азап чегишти. Бирок, акыйкат жолунда жргъндър бул чъйръдъ ырахат таппасын билишкендиктен сабыр кылышты. Бирок, азап чектен ашып, "бычак съккъ кадалгандан" кийин Жаафар ибн Абу Талип Пайгамбар саллоллоху алайхи ва салламга барып аялы экъън дагы Хабашстанга (азыркы Эфиопияга) хижрат кылып жаткан сахаабаларга кошуп жънът\сн суранды. Ошентип, ислам тарыхындагы эё биринчи мухажирлер (къч\члър) Жаафар ибн абу Талибдин жетекчилиги менен Хабаштан (азыркы Эфиопия) га барышты. Эфиопиянын падышасы Нажаший христиан дининде болгонуна карабай, адилетт\, ынсаптуу падыша эле. Мусулмандар бул жерде тынч, бейпил жашап жатышты. Бирок, Мекке мушриктери мусулмандардын Эфиопияда тынч-бейпил жашоосуна ыраазы болбостон, аларды абака камап же кайра ъз мамлекетине кайтарып алууну эрежелештире

башташты. Бул окуя жънндъ Умму Салама тъмъндъгдъй баяндайт:

- Буз бул мамлекетте тынч-бейпил абалда Жараткан Аллах таалага ибадат кылып жашап жаткан элек. Бизди эч ким келгин деп кемсинтишкен да жок. Мына ошондой мезгилдерде курайштыктар Амр ибн Аас жана Абдуллох ибн Робианы Нажашийге элчи кылып жиберишти. Эфиопия эли эё жакшы къргън кымбат баалуу белектерди ала келишти. Элчилердин эё биринчи иши поптор менен жолугушуу болду. Ар бир попко ъз алдынча белек берип жатып:

- Силердин шаарыёарда биздин кээ бир акмак кишилер жашап жатышат экен. Алар ата-бабаларыбыздын Динин чанган жана адашкан адамдар. Эгерде падышаёар силерден аларды бизге кайтарып бер\ жънндъ масилет сураса биздин колубузга кайтарып бер\гъ жардам бергиле. Ошондой эле, алардан жаёы дини жънндъ сурабай эле койсун. «Анткени, жердештери дининин жамандыгын билгендиктен ушул нерселерди суранып жатышат» деп сураныштты. «Ооздору майланган» поптор ыраазы болушту. Амр менен шериги, Нажаший биз менен качкындарды чогуу сурак кылбаса экен деп коопонуп жатышты. Эртеси Курайш элчилери Нажашийге белектерин беришти. Падыша белекке абдан ыраазы болду. Ушул учурдан пайдаланып калууну эёсеген элчилер шашылып:

- Улуу-урматтуу падыша! Биздин акмак качкындар сиздин шаарга келишиптир. Алар ъз ата-бабаларынын done нен чыгып, силердин диниёерге кирбестен ъздър жаёы дин тзп алышкан. Ошондуктан аларды биздин колубузга кайтарып берсеёиз деген сураныч менен ага-ини, тууган-уруктары бизди жиберишти дешти. Бирок падыша:

- Мен аларды чакырып айыптарын билбей туруп силерге бере албаймын деп макул болбой койду. Нажаший бизди чакырды. Падыша бизден динибиз жънндъ сурашын билип, жолго чыгуудан мурда ыйманыбызды жана чындыкты жашырбастан туура айтууга келиштик. Бул създърд айтууну Жаафар ибн Абу Талипке тапшырдык. Биз барган кезде падышанын эки тарабында поптору дагы отурушкан экен. Баары окшош, баштарында кресттин срът тартылган баш кийим жана стлърндъ атайын поптор кийч\ узун чапан. Ал эми, Абдуллах ибн Робиа менен Амр ибн Аас дагы анын алдында экен. Биз кткъндъй биринчи суроо динибиз жънндъ болду:

- Силер ата-бабаёардын дининен чыгып, биздин динге же башка элдердин динине дагы кирбестен, ъзёър ойлоп тапкан жаёы динге кирди деп угуп жатам – деп сурады. Жаафар ибн Абу Талип бир кадам алдыга чыгып жоп берди:

- Урматтуу падыша! биз наадандыкта жашаган эл элек. Буттарга ибадат кылып, ълмткткърд жеп, эч кандай бузук иштерден арылбадык. Тууган уруктан безип, барды-келдини зп, кошуналардын акысын аткарбай, кчт\лърбз алсыздарыбызды эзип жашадык. Качан гана Аллах таала арабыздан аманаткъй, адилетт\, чынчыл жана баарыбыз аны урмат кылган кишини пайгамбар кылып жибергенге чейин ушундай наадандыкта жашап келдик. Ал пайгамбар бизди, Аллахты таанып бил\гъ, жалгыз Ъзнъ гана ибадат кылууга, ата-бабаларыбыз сыйынып келген Буттарга сыйынбоого, чылчылдыкка, аманаткъйлккъ, тууган-урук жана кошуналар менен жакшы мамиледе болууга, арам иштерден оолак болууга, себепсиз кан тъкпъгъ, жалган сйлъбъгъ, жетимдердин малын жебъгъ, таза аялдарды акаарат кылбоого, Аллахтын жалгыз Ъзнъ гана ибадат кылып, Ага эч качан шерик кылбоого, намазды толук аткарууга, кайыр садага бер\гъ чакырды. Демек, биз аны чыныгы пайгамбар деп ыйман келтир\ менен адал деп буюрганын адал деп, арам деп кайтарганын арам деп кабыл кылдык. Урматтуу падыша! Элибиз бизди динибизден кайтууга мажбурлап, буттарга ибадат кылууну талап кылып къп кыйынчылык кърсътт. Акыры душмандыктары кчъй баштагандыктан пайгамбарыбыз сизди адилетт\ падыша деп журтуёузга барууга буюрду.

Андан кийин Нажаший Жаафардан сурады:

- Сен азыр мага пайгамбарыё Аллах тарабынан келтирилген кабар жънндъ окуп бере аласыёбы?

- Ооба, деп жооп берди Жаафар. Анан Мариям сръснън окуп берди:

«... (Бул) Раббиёдин Ъз пендеси Закарияга кърсъткън мээрбандыгынын зикир-баяны: Ал Раббисине жашыруун дуба кылып сураган эле: «Оо Раббим, чындыгында менин съктърм алсызданып, кекселиктен чачым агарды. Раббим, мен сенден дуба кылып (эч качан) мтсз болгон эмесмин»

(Мариям: 2 – 4 аяттар).

Срънн ортосуна жеткен кезде Нажашийдин къзнън жаш агып сакалына тама баштады. Аллахтын съзн уккан поптор дагы ъздърн кармай албай ыйлап жиберишти.

Ошондо падыша бизге карап:

- Силердин пайгамбарыёар алып келген дин менен Ыйса алып келген дин бир булактын суусу экен – деди жана Амр менен анын шеригине карап:

- Силер бара бергиле, Аллахка ант ичип айтам, мен бул кишилердин эч кимисин силерге бербеймин - деди… Эртеси Амр Нажашийдин алдына кирип:

- Улуу урматтуу падышам, сиз эч кимге бербеймин деп жаткан кишилер Мариям уулу Ыйса жънндъ болбогур създърд айтып жршът. Эгерде ишенбесеёиз чакырып сурасаёыз болот – деди. Бул баяндарды айтып жаткан Умму Салама айтат:

- Падыша бизди сыноо чн чакырып жатканын угуп катуу тынчсыздандык. Нажаший бизден Мариям уулу Ыйса

жънндъ сурап калса эмне дейбиз? Масилеттешип: «Ыйса жънндъ Аллах айткан създърд гана айтабыз. Пайгамбарыбыз айткан кабарларды дал ъзндъй айтабыз. Башка тшкънд късъ кърът» деген чечимге токтолдук. Бул ирет дагы падыша менен сйлъш\н Жаафар ибн Абу Талипке тапшырдык. Кабылдамада куду кечээги чогулгандар бар экен. Биз эми эле киргенде Амр ибн Аас:

- Силердин Куран Мариям уулу Ыйса жънндъ эмне дейт? – деп сурады. Жаафар ибн Абу Талип токтоолук менен жооп берди:

- Пайгамбарыбыз саллоллоху алайхи ва саллам эмне деген болсо биз дагы ошондой дейбиз

- Пайгамбарыёар эмне дейт?

- Ал: "Ыйса Масих – Аллахтын пендеси жана пайгамбары, Анын бакира (турмушка чыкпаган кыз) Мариямга жеткирген Съз жана Анын (Аллахтын) салган Руху" деген

Бул жоопту уккан Нажаший тизесине чаап ордунан тура калды. Анан:

- Аллага ант болсун, Мариямдын уулу Ыйса силердин пайгамбарыёар айткандан кылча дагы башкача эмес – деди. Ашыкча каршылык билдире албаган поптор бири бири менен шыбыраша баштады.

- Тынчтангыла! деди падыша ъктъм н менен. Кийин бизге карап:

- Силер менин журтумда каалаган мезгилиёерге чейин тынч-бейпил жашай бергиле. Аллахка ант ичип айтам мен тир\ экенмин силерге эч ким азап бере албайт. Эгерде алтындан тоо убада кылышса дагы мен силерди эч кимге бербеймин! Кийин попторго карап:

- Тигил элчилердин белектерин кайтарып бергиле. Белектерин алып караанын кърсътшпъсн! – деди. Эки элчи хан сарайдан сууга тшкън чычкандай болуп чыгып кетишти. Биз болсо, адилетт\ Нажашийдин шаарында тынч-бейпил жашай баштадык. Жаафар ибн Абу Талип аялы менен Эфиопияда он жылга жакын жашады. Хижраттын жетинчи жылында бул жерден чыгып, мусулмандар менен бирге Мединага хижрат кылышты. Алар шаарга келген кезде пайгамбарыбыз саллоллоху алайхи ва саллам Хайбар казатынан жеё\ч болуп келип турган эле. Ошондо пайгамбар саллоллоху алайхи ва салам:

- Чындыгында, Хайбардын жеёишинеби же Жаафардын келишинеби кайсынысына кърбръък кубанышымды билбей турам? – деди. Жаафардын келишин уккан мусулмандар, айрыкча кембагалдар чексиз кубанышты. Анткени, Жаафар ъть жоомарт болгону себепт\ эл ичинде «Абул Масакин» - кембагалдардын атасы деген ылакап-атка конгон эле. Абу Хурайра риваят кылат: «Биз кембагалдар чн эё жакшы адам Жаафар ибн Абу Талиб болчу. Ал кънчъ бизди йнъ алып барып, бар болгон тамагын алдыбызга койчу»

Жаафар ибн Абу Талип Мединада къп турган жок. Хижраттын сегизинчи жылынын башында Пайгамбар саллоллоху алайхи ва саллам Сириядагы Румдуктарга каршы аскер курап, ага Зайд ибн Харисти колбашчы кылып дайындады жана:

- Эгерде Зайд жарадар болсо же ълтрлсъ, Жаафар ибн Абу Талип аскер башчы болот, ал эми Жаафар жарадар болсо же ълтрлсъ, Абдуллах ибн Раваха болот. Эгерде ага дагы бир нерсе болсо, мусулмандар ъздър аскер башчыны тандап алышат – деди. Мусулмандар Сирияга жакын жердеги Муьта кыштагынан Румдук аскердлерден жз миёи, аларга кошулган Лахм, Жузом, Кузо урууларынан жана христиан дининдеги башка араб урууларынан тзлгън курама кол менен бетме-бет келишти. Мусулман мужаахиттеринин саны ч миё гана болгон. Согуш жаёы эле башталганда аскер башчы Зайд къкрьгнън жарадар болуп шейит болду. Пайгамбардын осуяты боюнча аскерди Жаафар башкара баштады. Желекти жерден алып жогору кътърп, мусулман жоокерлерине дем бер\ чн бийик добушу менен:

"Бейиш улуу мартаба, насип кылсын инсанга,
Ичимдиги жан эргиткен, балдай ширин азыгы.
Дини башка арам ойлуу, ниети кара жаманга
Тозок оту алоолонот, динди инкар кылганга
Март болсоёор, кана тшкн кан тъглър майданга!"

деп ырдаган бойдон Румдуктарга каршы жънъд. Бирок... Катуу урулган кылыч соккусу алга бара жаткан Жаафардын оё колунун билегинен ылдый жагын кесип таштады. Жаафар желекти сол колуна алып алдыга умтулганда, экинчи жолу шилтенген кылыч сол колунан ажыратты. Мужахид Жаафар эми желекти чыканактары менен кучактап жогору кътърд. /чнч жолу урулган кылыч Жаафарды жерге кулатып тынды! Андан желекти алган Абдуллах ибн Раваха дагы къп ътпъй шахид болду.

/ч аскер башчынын ълмн укканда Пайгамбар саллоллоху алайхи ва саллам катуу кайгыга батты. Агасынын уулу Жаафар ибн Абу Талиптин й-блъснън кабар алуу чн жънъд. Жаафардын аялы Асма жолдошун ктп, балдарын жуунтуп, жаёы кийимдерин кийинтип, жыттуу атыр себип турган эле...

Асма риваят кылып айтат:

«Пайгамбар саллоллоху алайхи ва саллам биздин йгъ келгенде жзнън капалыкты сездим. Бирок Жаафар жънндъ суроодон тартындым. Эгерде жаман кабар уксам кътъръ албаймын деп корктум. Пайгамбар саллоллоху алайхи ва саллам “Жаафардын балдары кана?” деп сурады. Мен балдарды чакырдым. Алар Пайгамбар саллоллоху алайхи ва салламды кърп абдан кубанып кетишти. Моюнунан кучактап асылышты. Пайгамбар саллоллоху алайхи ва саллам ар бирин кучактап ъъп, баштарын сылап жатты, бирок, эки кънън аккан жашты токтото албады. Мен болсо, чыдап тура албай

- Оо, Расулаллох, ата-энем сизге садага болсун, эмне чн ыйлап жатасыз? Жаафарга бир нерсе болдубу? – дедим. Ал:

- Ооба, ал бгн шейит болду деди.

Апаларынын ыйлап жатканын къргън балдардын жзнън да кубаныч жоголуп, турган жерлеринде эч нерсени тшнбъй, дендароо болуп калышты. Пайгамбар саллоллоху алайхи ва саллам кънн жашын колу менен аарчып:

- Оо, Раббим! Жаафардын перзенттерин жана й-блъсн Ъзё тарбия кылгын! деп дуба кылды. Анан кошумчалап:

- «Мен Жаафарды бейиштен кърдм. Анын эки канаты бар. Канаттары кып-кызыл канга бойолгон» - деди.

Которгон: Салтанат Садирова